

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIŠ KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019-06-07 Nr. 4D-2019/2-700
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje 2019 m. gegužės 29 d. buvo gautas X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundas dėl Kretingos rajono savivaldybės (toliau vadinama ir – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo 2019 m. balandžio 25 d. prašymą.

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodyta: „2019-05-25 [2019-04-25] į Kretingos savivaldybės elektroninį paštą savivaldybe@kretinga.lt parašiau paklausimą dėl gatvių asfaltavimo [...]. Praėjus daugiau nei mėnesiui [...] negavau absoliučiai jokio atsakymo“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Kartu su skundu pateiktas Pareiškėjo 2019 m. balandžio 25 d. prašymas, adresuotas Savivaldybės administracijai.

4. Skunde prašoma:

4.1. „[...] nustatyti, kokių teisės aktų reikalavimai buvo pažeisti [...]“;

4.2. „įpareigoti pavaldžius darbuotojus per kuo trumpesnę terminą atsakyti į 2019-04-25 pateiktą paklausimą.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolieriaus patarėja 2019 m. birželio 5 d. 9:50 val. darbo tvarka kreipėsi į Savivaldybės administracijos darbuotoją, kuris nurodė, kad į Pareiškėjo 2019 m. balandžio 25 d. prašymą atsakymas dar nėra parengtas, prašymas iki šiol yra nagrinėjamas Savivaldybės administracijos Statybos skyriaus darbuotojo.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

6.1. **Seimo kontrolierių įstatymo:**

2 *straipsnis* – „1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo

iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai“;

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“;

20 straipsnis – „3. Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas (adresuojama), ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Informacija Seimo kontrolieriui pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos“;

22 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: 1) pripažinti skundą pagrįstu; 2) atmesti skundą; 3) nutraukti skundo tyrimą.“

6.2. Viešojo administravimo įstatymo:

2 straipsnis – „14. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus“;

14 straipsnis – „1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.“

6.3. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (su vėlesniais pakeitimais) (toliau vadinama – Taisyklės):

25 punktas – „[...] Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos“;

26 punktas – „Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

7. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytais galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. [...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustatė, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...], taip pat teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt.“ (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada).

Tyrimo išvados

8. Pareiškėjas skundžiasi dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jo 2019 m. balandžio 25 d. prašymą.

9. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, teisinį reglamentavimą, konstatuotina:

9.1. Pareiškėjas 2019 m. balandžio 25 d. elektroniniu paštu savivaldybe@kretinga.lt kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydamas suteikti informaciją dėl gatvių asfaltavimo (šio rašto 3 punktą).

9.2. Savivaldybės administracija teisės aktų nustatytu terminu nepateikė Pareiškėjui atsakymo į 2019 m. balandžio 25 d. prašymą, neinformavo apie termino prašymui išnagrinėti pratęsimą (šios pažymos 5 punktą).

9.3. Vadovaujantis Taisyklių 25 punktu, prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, **turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos**. pagal Taisyklių 26 punkto nuostatas leidžiama pratęsti Taisyklių 25 punkte nustatytą terminą dar iki 20 darbo dienų tuo atveju, kai prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos (šios pažymos 6.3 punktą).

9.4. „Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...], taip pat teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt.“ (šios pažymos 7 punktą).

10. Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas nuostatas, darytina išvada, kad Savivaldybės administracija, gavusi Pareiškėjo 2019 m. balandžio 25 d. prašymą, **turėjo pareigą per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos, t. y. iki 2019 m. gegužės 24 d., išnagrinėti prašymą ir pateikti atsakymą.**

11. Apibendrinant konstatuotina, kad Pareiškėjo 2019 m. balandžio 25 d. prašymas Savivaldybės administracijoje nagrinėjamas **netinkamai, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus ir nustatytus terminus bei Pareiškėjo teisę į tinkamą viešąjį administravimą** (šios pažymos 9.3 ir 9.4 punktai), todėl **skundas pripažintinas pagrįstu.**

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Kretingos rajono savivaldybės pareigūnų veiksmų, nagrinėjant jo prašymą, **pripažinti pagrįstu.**

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierė rekomenduoja Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktorei Jolantai Girdvainei:

13.1. išnagrinėti Pareiškėjo 2019 m. balandžio 25 d. prašymą ir pateikti atsakymą;

13.2. užtikrinti, kad ateityje pareiškėjų prašymai Savivaldybės administracijoje būtų nagrinėjami ir atsakymai būtų teikiami laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos ir terminų.

14. Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., ***ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.***

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė